

část jedenáctá

K čemu je dobrý půst

V polovině února začal půst a popeleční středu u Vojty doma nikdo moc rád neměl. Tatínek s maminkou se postili tak, že celý den pili jenom vodu nebo čaj. To by Vojta nevydržel. Jak to může vědět? Jednoduše. Chtěl to letos vyzkoušet a schoval krajíc chleba s máslem, který dostal k snídani, do ledničky. Na oběd do školní jídelny vůbec nešel a vymluvil se, že musí nejdřív zaběhnout k Simčinyým rodičům do obchodu dát jí domácí úkoly, protože dnes chyběla. Jenže když přišel domů, hlady už mu lezly oči z důlků. Chvilí si četl Ábíčko, ale uvědomil si, že myslí čím dál víc na svůj hlad než na pokusy s rozpínáním ledu. Šel se do kuchyně napít. To musel kolem ledničky. Po prvé ji neotevřel, ale když se šel napít po třetí, nevydržel to. Za chvíli v něm zmizel celý snídaňový krajíc chleba s máslem a ještě dvě jablka.

Když večer kroužil loudavě lžičkou kolem dokola porce krupicové kaše, pocítil v sobě najednou potřebu vyjádřit rodičům svůj obdiv: „Tati, fakt jste s mamkou dneska jenom pili jen různý čaje nebo vodu?“ přesvědčil se nejprve. Tatínek jenom kývl hlavou a usrkl trochu mátového.

„Jak jste to mohli vydržet?“ To měla být ta věta vyjadřující tatínkovi a mamince obdiv. Tatínek si toho však nějak nevšiml.

Vojta proto pokračoval: „Já to dneska zkoušel a vydržel jsem jen do dvou hodin. Pak jsem dojedl snídani i svačinku najednou. A teď už mám hlad i na krupičnou kaši.“

„Takový půst není pro děti jednak proto, že jste ještě na takové věci malí a vaše těla se teprve vyvíjejí, a také proto, že se ještě neumíte ovládat.“

„A Anežka s Veronikou, ty už to umí, jo?“ zeptal se pochybovačně Vojta.

„To se jich zeptej, až přijedou o víkendu, jak trávili dnešní den. Anežka i Veronika jsou opravdu dospělé.“

„A co by se stalo, kdyby se nepostily?“ zajímalo Vojtu.

„Měly by hřích, co?“ Chvíli to vypadalo, že na tomto bodě Vojtova diskuse s tatínkem uvízne. Ale Vojta se nakonec přeci jen ještě ozval: „Tati, a proč je to vůbec hřích?“

„Vojto, ty nejsi dospělý, tak nedodržuješ přísný půst, ale postíš se přeci taky.“ Och, maminka zase mravokárně naznačuje, že by si Vojta měl najít nějaký sebezápor nebo dobré skutky na celou postní dobu. Jenže Vojtovi se zdá, že to je taková hra pro malé děti, vyplňovat nějaký postní kalendář a tak... Raději se vrátil ke své otázce.

Tatínka dnes ale debata s Vojtou nějak netěšila. Podíval se na něho trochu rozmrzele a vrátil mu otázku: „Nemohl bys raději hledat, co je na půstu dobrého?“

Tomu se tedy Vojta musel nahlas zasmát. A nahlas se zasmála i maminka. Jak se na sebe podívali, oba věděli, čemu se smějí: tatínkovu mrzutému obličejí při tom, když chce hledat něco dobrého na půstu.

Tatínek se tedy také usmál a řekl: „Tak, schválně, kolik najdeme dobrých důvodů pro to, že se každý rok šest týdnů postíme. Já mám jeden: Když méně jíme a chvíli vynecháváme maso, je do určité zdravější.“

„Hm, takže půst je něco, jako když naše Veronika drží dietu, aby zhubla, i když není tlustá, že jo?“ řekl Vojta, protože neshledal rozdíl mezi půstem a redukční dietou. „Já mám druhý,“ řekla maminka. „Když méně jíme, ušetříme.“

„A za ty můžeme pak o Velikonocích udělat pořádnou hostinu,“ dodal Vojta a skoro jako kdyby ucítil vůni velikonoční nádivky. Tatínek na to sice mírně zavrtěl hlavou, ale dodal třetí důvod: „Když v postní době nemlsáme, cvičíme si vůli. Člověk potom nemusí mít všechno, co mu podstrkují reklamy.“

„Ale proč?“ vykřikl najednou Vojta. Tatínka i maminku to překvapilo. „Protože jsme chudý, že jo! Protože Péťa nepotřebuje žádnou pevnou vůli, ani šetřit peníze, ani si odepírat dobroty, co mu je podstrkují reklamy.“

„Ne?“ nezmohl se tatínek na pořádnou otázku.

„Ne. Protože jsou bohatí a na ty věci mají dost peněz.“
„Myslíš, že půst je dobrý jenom pro chudé lidi?“ zeptal se tatínek. „Vidíš, to mě ještě nikdy nenapadlo. Můžeš mít pravdu, čím mají lidé méně peněz, tím je pro ně užitečnější umět si odříct příjemné věci a netrápit se tím...“
„To by ale znamenalo, že křesťanství se hodí víc pro chudé než pro bohaté lidi, ne?“ dodala zamyšleně maminka.
„Ale to by bylo logické,“ mínil tatínek, „kdybychom se postili jen kvůli sobě.“
„Zatímco my se postíme kvůli čemu – ?“ napodobil Vojta způsob kladení otázek své paní učitelky třídní.
„Třeba kvůli své duši? Nebo kvůli naší solidaritě? Nebo kvůli naší opravdové svobodě?“ Tatínek odložil svůj dopitý hrneček a odešel do ložnice. Vojta se díval udiveně na maminku, protože těm třem tatínkovým otázkám příliš nerozuměl. Maminka však udělala totéž, co tatínek. Odložila svůj dopitý hrneček a odcházela do ložnice. Jenom ve dveřích se otočila a popřála Vojtovi dobrou noc.
No jo, na Popeleční středu se u Nováků chodilo spát brzy. To Vojta věděl. Jenom nevěděl, proč mu tatínek nedržel kázání, ve kterém by všechno o půstu vyložil. A tak ve svém pokojíku v posteli ještě chvíli sám přemýšlel nad těmi třemi otázkami, kvůli čemu se vlastně křesťané v postní době postí...

Pro přemýšlivé hlavy

Jestli chceš, můžeš přemýšlet spolu s Vojtou. Kvůli čemu se podle tebe v postní době křesťané postí?

Souhlasíš s Vojtou, že půst je dobrý leda tak pro ty, kteří mají méně peněz? Nebo je to jinak? Je nějaký rozdíl mezi tím, když si něco odepře někdo bohatý, nebo někdo chudý?

Je vůbec dobré si něco odepírat a odříkat, když to můžeš bez problému mít?

Zkus se zeptat

Jak slavila Popeleční středu třeba tvoje babička, nebo tvoje maminka nebo tatínek, když byli tak staří jako ty. Všimni si, jestli bylo něco jinak a jestli ano, tak co.

Zkus pokus

Představ si různá povolání nebo nějakého slavného herce nebo sportovce a zkus přemýšlet o tom, co všechno si ten člověk musel odříct, než dosáhl toho, čím je. Zkus přemýšlet také o tom, co všechno si musel odříct Ježíš. Kvůli čemu to udělal on? Je v tom nějaký rozdíl? Hraje v tom nějakou roli láska?

Tvoje babička Ludmila

